

νος μήπως δελεασθῇ οὗτος ὑπὸ ἄλλης γυναικὸς ἐπιτηδειότερας. Δυνατὸν καὶ νὰ μείνῃ πιστὸς εἰς τὴν σύζυγόν του, ἀλλὰ θὰ τὸν κρατῇ τὸ καθήκον μόνον, ἐνῷ πρέπει νὰ τὸν κρατῇ τὸ καθήκον καὶ τὸ θέλημα. Ἡ γυνὴ πρέπει νὰ θέλῃ τὸν ἄνδρα της, νὰ φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ οὐδεμιᾶς ἄλλης ὑπολειπομένη ὡς πρὸς τὴν χάριν. Ἄλλαι γυναῖκες ξένοι ἴσως θὰ εἶνε εὐμορφότεραι· ἀδιάφορον, αὐτὴ δύναται δι' ὀλίγης φροντίδος καὶ ἐπιμελείας κατὰ τὴν περιβολὴν αὐτῆς καὶ τὸν στολισμὸν νὰ ἀφήσῃ εἰς τὸν ἄνδρα της τὴν σύγκρισιν ἀκινδύνως.

Γυνὴ ἀμελοῦσα ὅλως ἐαυτὴν κατ' οἶκον, ἀκτένιστος, σύρουσα ῥάκη καὶ ῥύπους προστόχου ἐσθῆτος, δὲν ἔχει ἀσφαλῆ τὴν εὐτυχίαν τοῦ μέλλοντος καὶ ἂν προσωρινῶς φαίνεται εὐδαίμων.

Ἀλλὰ διὰ τίνα λοιπὸν πρέπει νὰ καταβάλλῃ ἡ γυνὴ πᾶσαν μέριμναν, ὅπως ἀναδείξῃ καὶ διατηρήσῃ τὴν χάριν καὶ καλλονὴν αὐτῆς; Δι' ὅλον τὸν ξένον, τὸν ἀδιάφορον κόσμον καὶ διὰ τὸν ἄνδρα της ὅχι; Ἐξω τοῦ οἴκου ἢ ἐν τῷ οἴκῳ καθ' ἡμέρας ἐορτῆς καὶ ὑποδοχῆς ὅλη ἡ ἑξαψὶς τῆς φιλαρεσκείας, καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἡρέμου, τῆς εὐτυχοῦς οἰκογενειακῆς ζωῆς τίποτε; Τότε τὸ χειρότερον κτένισμα, τότε τὸ παλαιότερον φόρεμα, τότε τὸ πλατύτερον ὑπόδημα; Ὅχι, ὅχι!

Ἡ κατ' οἶκον φιλαρέσκεια εἶνε ὅχι μόνον συγχωρημένη ἀλλὰ καὶ ὑποχρεωτική.

ΑΝΔΡΟΜΑΧΗ ΑΛΗΘΙΝΟΥ

ΕΞ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

ΕΚ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ

Ἀγγλὶς συγγραφεὺς, ἡ κυρία Μῶδ Ἄνδρους, γράφει ἐν τῷ *Κήρυκι τῆς Νέας Γόρκης*:

Ἡ περιεργότερα ὁμιλία, τὴν ὁποίαν συνήψα ποτε πρὸς περιηγητὴν ξένων τόπων, εἶνε πρόσφατος τις συνδιάλεξις μετὰ τῆς μίς Ῥόβερτς περὶ Περσίας. Ἡ κυρία αὕτη ἀπηλθεν ὡς ἱεραπόστολος εἰς τὴν χώραν τῶν Μάγων πρὸ τινων ἐτῶν καὶ ἔζησεν ἐν στενῇ συναφείᾳ μετὰ τοῦ λαοῦ ἐκεῖνου ἐπὶ δύο ἔτη. Φυσικῶς δὲ τῷ λόγῳ ἐπανηλθεν ἐκεῖθεν πλήρης πολυτίμων πληροφοριῶν. Ὁ λόγος ταχέως ἤλθεν εἰς τὰ περὶ τοῦ Σάχη, καὶ ἀνούστατα ὅτι τρέφει εἰκοσι συζύγους, ἐκ περιεργείας ἠρώτησα, ἂν ἔχῃ προτίμησιν τινα διὰ μίαν τῶν συζύγων καὶ πῶς αὕτη ὀνομάζεται.

— Ἀληθινὰ ἐλησμόνησα τὸ ὄνομά της, ἀπήντησεν ἡ μίς Ῥόβερτς. Δὲν εἶνε νόμιμος σύζυγος. Εἶνε πολὺ παχεῖα καὶ οὐδὲν εὐεϊδής. Εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ἡ γυνὴ θαυμάζεται καὶ ἐκτιμᾶται διὰ τὸ πάχος, οὐχὶ διὰ τὸ κάλλος της. Εἶχα τὸν προνόμιον νὰ ἴδω τὴν ἐνδοσυνεμένην τοῦ χαρμεῖου ἐφ' ἅπασι, ὅταν ἡσθένησε καὶ μετεκάλεσε παρ' ἐαυτῇ τὴν ἰατρὸν τῆς ἡμετέρας ἀποστολῆς, τὴν διδάκτορα Μαίρην Βράδφορντ. Ὑπῆγα μαζί της. Ὁ θάλαμος ὅπου εἰσῆλθομεν ἦτο πολυτελὴς καὶ πλουσίως ἡντρεπισμένος. Ἡ ἔνοικος ἦτο ἐπίσης πολυτελὴς καὶ

πλουσίως ἐνδεδυμένη. Ἡ ἀμφίεσις τῶν γυναικῶν τούτων, ὅταν οἰκουρῶσιν, εἶνε τότεν θεατρικὴ, ὥστε ἀδύνατον νὰ τὴν περιγράψῃ τις λεπτομερῶς. Ὁ λαϊκὸς ἦτο γυμνὸς καὶ κατὰφορτος ἐκ κοσμημάτων· κοσμήματα δὲ εἶχε καὶ εἰς τὰς κνήμας καὶ εἰς τοὺς πόδας της. Περὶ τὴν κεφαλὴν λευκὸν στρόφιον ἐκ λεπτοτάτου λειοσχηρικοῦ. Ἐπὶ τῶν τοίχων γύρω ἦσαν ἀνῆρτημένα εἰκόνες τινὲς χορευτριῶν τοῦ μπαλλέτου, ἐνθύμια τῆς ἀνὰ τὴν Εὐρώπην περιηγήσεως τοῦ Σάχη.

Ἡ περιγραφή ἦτο ὑπεραρκούσα δι' ἐμέ, καὶ διέκοψα τὴν περισπούδαστον διήγησιν δι' ἐγκαρδίου γέλωτος. Ἠρώτησα ἀκολούθως ἂν αἱ πολλαὶ αὗται ἐνὸς ἀνδρὸς σύζυγοι συζῶσιν ἐν ἁρμονίᾳ.

— Ναί, ζῶσιν εὐτυχεῖς ὅσον δὲν δύνασαι νὰ ὑποθέσῃς, εἶπεν ἡ φίλη μου. Ἐκάστη τῶν γυναικῶν ἔχει τὸ ἰδιαιτέρον αὐτῆς δωμάτιον καὶ δὲν εὐρίσκουσι πολλὰς ἀφορμὰς ἐρίδων. Ὅταν ἀνὴρ τις νυμφευθῇ, λαμβάνει τὴν γυναῖκά του εἰς τὸν πατρικὸν αὐτοῦ οἶκον, καὶ εἶνε ἀπαράβατος νόμος ἐν Περσίᾳ ὅτι ἡ σύζυγος οὐδέποτε θὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν πενθεράν της, μέχρις οὗ καὶ αὐτὴ ἀποκτήσῃ υἱὸν ἐν ἡλικίᾳ πρὸς γάμον. Τοῦτο φαίνεται ἄτοπον, καὶ ὅμως εἶνε συνετὸς νόμος, διότι φαντάσου οἰκίαν με εἰκοσι συζύγους, ὅλας διαπληκτιζομένας πρὸς τὴν πτωχὴν πενθεράν!

— Διχογνωμοῦσί ποτε με τοὺς συζύγους των; ἠρώτησα ἐγώ.

— Ἐν γένει ὁ σύζυγος ζητεῖ ἀφορμὴν πρὸς ἔριδα, μοι εἶπεν. Ὁ Πέρσης δύναται νὰ διαζευχθῇ τὴν γυναῖκά του ἐκ τῆς ἐλαχίστης ἀφορμῆς. Ἄν δὲν τοῦ ἐμαγείρευσε καλῶς τὸ δεῖπνον, ἐκεῖνος λέγει ἡσύχως: «Σὲ χωρίζω. Πήγαινε εἰς τοὺς γονεῖς σου.» Δύναται νὰ τὴν ἀποπέμψῃ καὶ νὰ τὴν ἀναλάβῃ τετράκις, καὶ εἶτα, ἂν καὶ πέμπτον τὴν ἀποπέμψῃ, ὁφείλει αὕτη ν' ἀπέλθῃ καὶ νὰ ὑπανδρευθῇ ἄλλον, ὃν δύναται νὰ ἐγκαταλείψῃ, ἐὰν ὁ πρῶτος σύζυγος μετὰμεληθῇ καὶ θέλῃ νὰ τὴν ἀναλάβῃ.

— Αὐτὸς ὁ περὶ διαζυγίου νόμος, παρετήρησα ἐγώ, θὰ εἶνε πολὺ βαρὺς διὰ τὰς ἐχούσας τέκνα μητέρας.

— Ὅχι, εἶπε, γυνὴ πολύτεκνος σπανίως ἀποπέμπεται. Ὁ ἀνὴρ οὐδέποτε χωρίζει τὴν γυναῖκά του, ἐνὸς αὕτη τεκνοποιεῖ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ὑψίστη φιλοδοξία τῆς Περσίδος γυναικὸς εἶνε τὸ ν' ἀποκτήσῃ τέκνον.

— Ὁ πληθυσμὸς θ' αὐξάνῃ ταχέως με τοιούτους θεσμούς, εἶπον καὶ ἐγώ.

— Ὅχι, ἡ θνησιμότης τῶν παιδιῶν εἶνε μεγίστη. Δύναται τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι γυναῖκες τοιούτον κατάκλειστον καὶ νοσηρὸν διάγουσαι βίον δὲν εἶνε ἀρκετὰ ἰσχυραί, ὥστε νὰ εἶνε ὑγιεῖς μητέρες, ὅθεν τὰ ἡμίση τῶν τέκνων τῆς εὐπόρου τάξεως ἀποθνήσκουσιν εἰς τὸ λίκνον. Αἱ πτωχότεραι γυναῖκες πάλιν ἐκθέτουσι τὰ βρέφη των εἰς χειμῶνα ἱκανὸν νὰ φανεύσῃ ἰσχυροὺς ἄνδρας. Ὅλη ἡ Περσία καθάιρεται καὶ καλλιεργεῖται διὰ καταρδεύσεως καὶ ὑπάρχει ρεῦμα καθαροῦ ὕδατος ρέοντος διὰ τῶν ὁδῶν. Οἱ χειμῶνες εἶνε ψυχρότατοι, πολλάκις δὲ εἶδα ἐργατικὰς γυναῖκας νὰ θραύωσι τὸν πά-

γον τῶν ρευμάτων ἐκείνων καὶ νὰ βυθίζωσι τὰ δυστυχῆ βρέφη τῶν γυμνὰ εἰς τὸ ὕδωρ διὰ πρωϊνὸν λουτρόν. Εἰς ἄνδρα ἱατρὸν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπισκεφθῇ γυναῖκα. Ἡ διδάκτωρ Μαίρη Βράδφορντ ἦτο ἱατρός τῆς συζύγου τοῦ διαδόχου τοῦ Θρόνου, κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ νεαροῦ κληρονόμου. Καὶ ὅμως ἀπεπέμφθη εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ βρέφους, οὐδ' ἐπετράπη εἰς αὐτὴν νὰ τὸ πλησιάσῃ ἐκ νέου. Ἐοισοῦ εὐνοῦχος τις ἀπῆλθεν, ἀγνοῶ ποῦ, καὶ ἐπέστρεψε φέρων ῥάκος τι ἐξ ἱεροῦ μανδύου, δι' οὗ περιέδεσαν τὸν βραχίονα τοῦ παιδίου, ὅπως τὸ προφυλάξωσιν ἀπὸ τῆς ἐνδεχομένης βασκανίας τῆς μῆς Βράδφορντ. Ὅταν αὕτη ἐκλήθη νὰ ἐπισκεφθῇ ἐκ νέου τὸ βρέφος, τὸ εὗρεν εἰς εἰκτράν καὶ σχεδὸν ἡλιθίαν κατὰστασιν. Ἀπεδείχθη δὲ ὅτι αἱ τροφαὶ τοῦ ἔδιδαν καθ' ἐσπέραν ναρκωτικά, προκαλοῦντα τὸν ὕπνον.

— Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐδωδία, ἐξηκολοούθησεν ἡ μῆς Ῥόδερτς, οὐδαμῶς εὗρον τόσον γλυκὰ καὶ νόστιμα ἐδέσματα ὅσον ἐν Περσίᾳ. Τὸ γάλα καὶ τὸ βούτυρον εἶνε ἐξίκριτα. Τὸ ἄλευρον εἶνε ἐκλεκτόν, καὶ ὅλα τὰ ὅψα εὐχυμα. Κατασκευάζουσι τοὺς ἄρτους ὑπερμεγέθεις, ψήνοντας αὐτοὺς ἐντὸς πετυρακτωμένου κλιδάνου. Καρποὺς ποτὲ δὲν ἔφαγα τόσον γλυκεῖς. Οἱ πέποινες ἰδίως εἶνε ἀπερίγραπτοι· τὸ ἄρωμα καὶ τὴν γεῦσιν.

— Γνωστὸν ὅτι δὲν ὑπάρχουσι ζωγραφίαι ἐν Περσίᾳ, καὶ ὁ λόγος εἶνε, ὡς ἔμαχον, ὅτι ὁ Μωάμεθ ἀπηγόρευσε τὴν κατασκευὴν πάσης εἰκόνης ζῶντος πλάσματος. Καὶ εἰς τοὺς περσικοὺς τάπητας καὶ εἰς τὰ κεντήματα δὲν φαίνονται μέλη τοῦ ζωικοῦ βασιλείου. Τῇδε κάκεισε οἱ ποικιλταὶ παρεμβάλλουσι πτηνὸν τι μεταξὺ τῶν ἀνθέων, φροντίζοντες ὅμως πάντοτε νὰ προσθέτωσιν ἐρυθράν τινα γραμμὴν περὶ τὸν λαιμὸν τοῦ, εἰς σημεῖον ὅτι εἶνε νεκρόν.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν θησαυρῶν, οὓς μοὶ ἔδειξεν ἡ ὁμιλήτριά μου, ἦσαν ὥραϊά τινα πυξία μετὰ καλυμμάτων ἀνθοποικίλων, καὶ μία συσκευὴ τελοῦ ἀργυρῶ καὶ ἐπίχρυσος ἀπερίττως καὶ κομψῶς ἐργατμένη. Μοὶ ἔδειξεν ἐπίσης τὸ Κοράνιον, ὅλον κεντητὸν ἐπὶ μεταξίνης πολυφύλλου ὀθόνης, με ἐρυθρὰ καὶ κυανὰ γράμματα, δῶρον τῆς ἀνεψιάς τοῦ Σάχη πρὸς τὴν Ἀγγλίδα ἱεραπόστολον.

Ἀπεχαίρετσα τὴν μῆς Ῥόδερτς καταγοητευμένη, καὶ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς τὰ ὕπνιά μου ἵπταντο περὶ τὰ πολυτελῆ χαρῆμια μετὰ τὰς ἀβροσάρκους ὀδαλίσκας καὶ μετὰ τοὺς ἐβενόχρους εὐνοῦχους, τοὺς κομίζοντας τὰ σορμπέτια ἐπὶ δίσκων χρυσῶν.

ΣΚΕΨΕΙΣ ΚΑΙ ΓΙΝΩΜΑΙ

Πολλὰ καρδιαὶ μαλακώνονται διὰ τῶν σκληροτάτων λίθων τῶν — ἀδαμάντων.

*

Ὁ ἔρως καὶ τὸ λογικὸν ὁμοιάζουν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην· τὸ ἓν ἀνατέλλει ὅταν ὁ ἕτερος τὸ ἄλλο.

*

Εἰς τὸ θέατρον τῆς ζωῆς ὁ ὑποβολεὺς ὀνομάζεται συνήθως Ἐγώ ἰσμός.

ΑΝΩ ΚΑΤΩ

ΑΓΧΙΝΩΙΑ ΦΥΤΟΥ

Ἐν τινὶ κήπῳ ἴσταντο παχὺς ξύλινος στῦλος μετ' ἀντηρίδος ὑποστηριζούσης αὐτόν, ἥτις μετὰ καιρὸν σαπείσα ἐκοιλάνθη καὶ κατέρρεεν, ἐνῶ σύρριζα εἶχε κτισθῇ πλίνθινος τεῖχος, εἰς πολλῶν ποδῶν ὕψος ἀνερχόμενος καὶ εἰς τρόπον, ὥστε ἐξ ὀλοκλήρου σχεδὸν περιέκλειε τὸν στῦλον, ἡ δὲ ἀντηρίς ἀπέληγεν ἀποτόμως ἐπὶ τοῦ τοίχου. Ἀλλ' ἡ ἀντηρίς ὡς εἴπομεν, σὺν τῷ χρόνῳ κατέρρεε καὶ δένδρον εὐκαλύπτου, ὅχι πολὺ διάστημα ἀπέχον, ἐωρεληθὲν τούτου εἶχε διατείνει μίαν τῶν ῥίζων του πρὸς τὸ κενωθὲν μέρος εἰς ὅσον οἶόν τε εὐθεῖαν γραμμὴν. Ἐκεῖ ἡ ῥίζα εἰσεχώρησεν εἰς τὴν ἀντηρίδα καὶ ἠκολούθησε τὴν διεύθυνσιν τῆς ὅσον ἀπωτέρω ἡδύνετο. Τέλος ἦλθε μέχρι τοῦ τοίχου, ὅστις ἔκοπτε τὸν δρόμον τῆς, καὶ ἐνταῦθα δὲν ἡδύνετο νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω, καθόσον ὁ στῦλος ἦτο πυκνὸς καὶ συμπαγής. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἐτέρας πλευρᾶς τοῦ τοίχου ὁ στῦλος μετὰ τῆς ἀντηρίδος τοῦ ἐξηκολοούθει, καὶ τὸ δένδρον τοῦτο τοῦ εὐκαλύπτου προδήλως ἐγνώριζε πῶς νὰ φθάσῃ ἐκεῖ. Τρεῖς πόδας ὑψηλότερον ἐν τῷ πλινθίνῳ τοίχῳ ὕψιζεν ὅπῃ τις ἐνδὸς ἡ δὴ δόξα δακτύλων διαμέτρου, καὶ τοῦτο δ' ἐπίσης τὸ ἐγνώριζεν ὁ εὐκάλυπτος, διότι ἡ παχεὶα ῥίζα του ἤρχισε ν' ἀνέρπῃ εἰς τὸν στεγνὸν τοίχον καὶ ν' ἀντικρύξῃ καὶ νὰ στρέφεται ἑωσὺ εὐρῆς τὴν ὀπὴν, δι' ἧς κατῆλθε πρὸς τὴν ἐτέραν πλευράν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀντηρίδα καὶ διέδραμεν αὐτὴν κατὰ μήκος, ὡς καὶ πρὶν. Ὑπάρχει παραπλήσιον παράδειγμα μαρτυροῦν ἀγχίνωϊαν φυτοῦ, ἡ τὰ τοιαῦτα τῶν φυτῶν εἰσὶν ἐψυχικά χαρίσματα καθημερινῶς ἐκδηλοῦνται, μόνον δὲ ἡμεῖς δὲν τὰ παρατηροῦμεν; Πῶς ἐγνώριζε τὸ δένδρον περὶ τῆς ἐν τῷ τοίχῳ ὀπῆς; Πῶς ἐγνώριζεν ὅτι ὁ στῦλος ἦτο καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος; Τὸ ὠσφράνθη; Καὶ ἂν τὸ ὠσφράνθη, πῶς ἡδυνήθη νὰ διευθύνῃ τὴν ῥίζαν ἐπάνω καὶ νὰ εὗρῃ τὸ μέρος μετὰ τὴν ἀκρίβειαν; Ὑπάρχει μὲν ἐξηγήσις τις τοῦ περιέργου τούτου φαινομένου, ἀλλὰ καὶ αὕτη θαυμαστὴ καὶ ἀπορίαν γεννῶσα, ὅτι δηλ. ῥίζαι παντὸς φυτοῦ αὐξάνουσι πάντοτε συνεχῶς πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς τροφῆς τῶν, ἀκριβῶς ὡς ἔκαμε καὶ ὁ εὐκάλυπτος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Ὁ Γκρεβίλ ἰδιαιτερός γραμματεὺς τοῦ ἄλλοτε προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας Γρεβὺ, ὑπερβὰς τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος καὶ πολιοίθριξ, ἤκουε καὶ αὐτός τὰ θαύματα τοῦ περιφήμου μεσάζοντος πνευματιστοῦ Φόστερ, καὶ μίαν ἡμέραν ἀπεφάσισε νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν συνεδρίαν. Ὁ Φόστερ ἔφερεν ἐπιβλητικωτάτην περιβολήν, ὁ δὲ Γκρεβίλ ἐκάθισε περιμένων ἐν σιωπῇ.

Ἀφ' ἧς ὁ μεσάζων εἰς ἔκστασιν βυθισθεὶς εἶπε πρὸς τὸν γέροντα:

— Μία μορφὴ γυναικὸς κύπτει ἐπάνω σας. Τί ὁμοιότης καταπληχτικὴ!

Ὁ Γκρεβίλ ἀνεστέναξεν.

— Ὑψώνει τὰς χεῖρας διὰ νὰ σᾶς εὐλογῇ.

Ὁ Γκρεβίλ ἀνεστέναξε καὶ πάλιν.